

Foto: Signe Simonsen, Race for Oceans

Kommunernes Internationale Miljøorganisation

KIMO Danmark

Sko skyllet op på stranden i forbindelse med tab af containere ved Jammerbugt. Foto. Signe Simonsen, Race og Oceans.

Medlemmer:

Esbjerg Kommune	Køge Kommune	Thisted Kommune
Fanø Kommune	Lemvig Kommune	Tønder Kommune
Frederikshavn Kommune	Norddjurs Kommune	Varde Kommune
Guldborgsund Kommune	Nyborg Kommune	Vordingborg Kommune
Holstebro Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune	Aalborg Kommune
Hjørring Kommune	Slagelse Kommune	
Jammerbugt Kommune	Syddjurs Kommune	

Sammen om et renere havmiljø og rene strande

Myndighedsansvar har det med at skifte i vandkanten, ved landegrænser og mellem ministerier. Nogen er myndigheden på land, andre på selve stranden og andre igen på vandet... **KIMO har et større perspektiv.** Både nationalt og international har vi fokus på et rent havmiljø og rene strande, baseret på sund fornuft – og ikke begrænset af grænser mellem myndigheder.

Når du læser denne årsrapport, er det ganske forståeligt, hvis du bliver lidt overvældet af, hvor meget KIMO når at favne såvel nationalt som internationalt. KIMO arbejder på den lange bane. Vi bidrager til den politiske debat og holder fokus på tværs af skiftende myndigheder, regeringer og politikere. Og vi bidrager med ny viden og vidensdeling. Derfor er det, læseren ser i årsrapporten, resultater af mange års arbejde. Når for eksempel antallet af paraffinforureninger på kysten er faldet, hvilket er en stor sejr for kystkommunerne, er det især KIMO Danmark, som har holdt gryden i kog i mange år for at få ændret lovgivningen på internationalt plan.

En af KIMO Danmarks mange styrker er at holde fokus på sagen, og sagerne er mangel! Heldigvis bliver der ikke brugt meget tid på politiske drøftelser i bestyrelsen. Vi går efter bolden – i samlet flok.

En anden styrke i KIMO Danmark og KIMO International er det enorme og brede netværk, som man er en del af, når man er medlem af KIMO. KIMO Danmark har længe set truslen mod havmiljøet fra kemikalier som PFAS. Vi kræver international handling og har i år fået hele det internationale KIMO Netværk med i kampen.

KIMO Netværket følger også op på sagen om tabte containere ved den jyske vestkyst. Tre af vores medlemskommuner blev ramt, da tusindvis af genstande skyllede op på strandene. KIMO arbejder både nationalt

og internationalt for bedre sikring af containere på skibe og dermed beskyttelse af kystkommunerne.

KIMO medlemmer står i et stærkt netværk, en politiske ledet interesseorganisation, der har ét primært mål: Rent hav og rene strande.

Man kunne spørge sig selv; "Hvorfor er alle kystkommuner i Danmark ikke medlem af KIMO Danmark? Er det fordi, det årlige kontingent er højt?" Nej! Det er nærmest for lavt i forhold til den gevinst, KIMO giver kystkommunerne. Alene i sagen om paraffinforureninger har KIMOs indsats sparet kystkommunerne for millioner af kroner til oprydning af kysterne. Oprydningsindsatsen blev tilbagebetalt af Miljøstyrelsen. KIMO har for mange år siden presset på for, at omkostninger til olieforurening på kysten var statens ansvar – det gælder også paraffin. Nu kan vi også sige at staten selv sparer omkostninger til oprydning!

Hvis du, som læser dette, ikke er kommunalpolitiker, så synes jeg, du skulle spørge dit byråd og din lokale kommunalpolitiker, om din kommune er medlem af KIMO Danmark. Og hvis du er kommunalpolitiker med sans for godt miljø og økonomi, bør du arbejde for, at din kommune bliver en del af det stærke netværk.

Preben Friis-Hauge
Formand for KIMO Danmark
Formand, Udvalg for Plan og Teknik,
Varde Kommune

KIMO's Bestyrelse på studietur til Filsø i Naturpark Vesterhavet (Varde Kommune).

Bestyrelsesmøder

KIMO Danmark afholdt fire bestyrelsesmøder i 2023.

Årets første bestyrelsesmøde blev afholdt virtuelt den 10. marts. Her præsenterede Jakob Strand fra Aarhus Universitet et oplæg om projekter, som har skabt ny viden om opskyllet (marint) affald i Danmark og Grønland, og universitetets samarbejde med KIMO Danmark om de omtalte projekter.

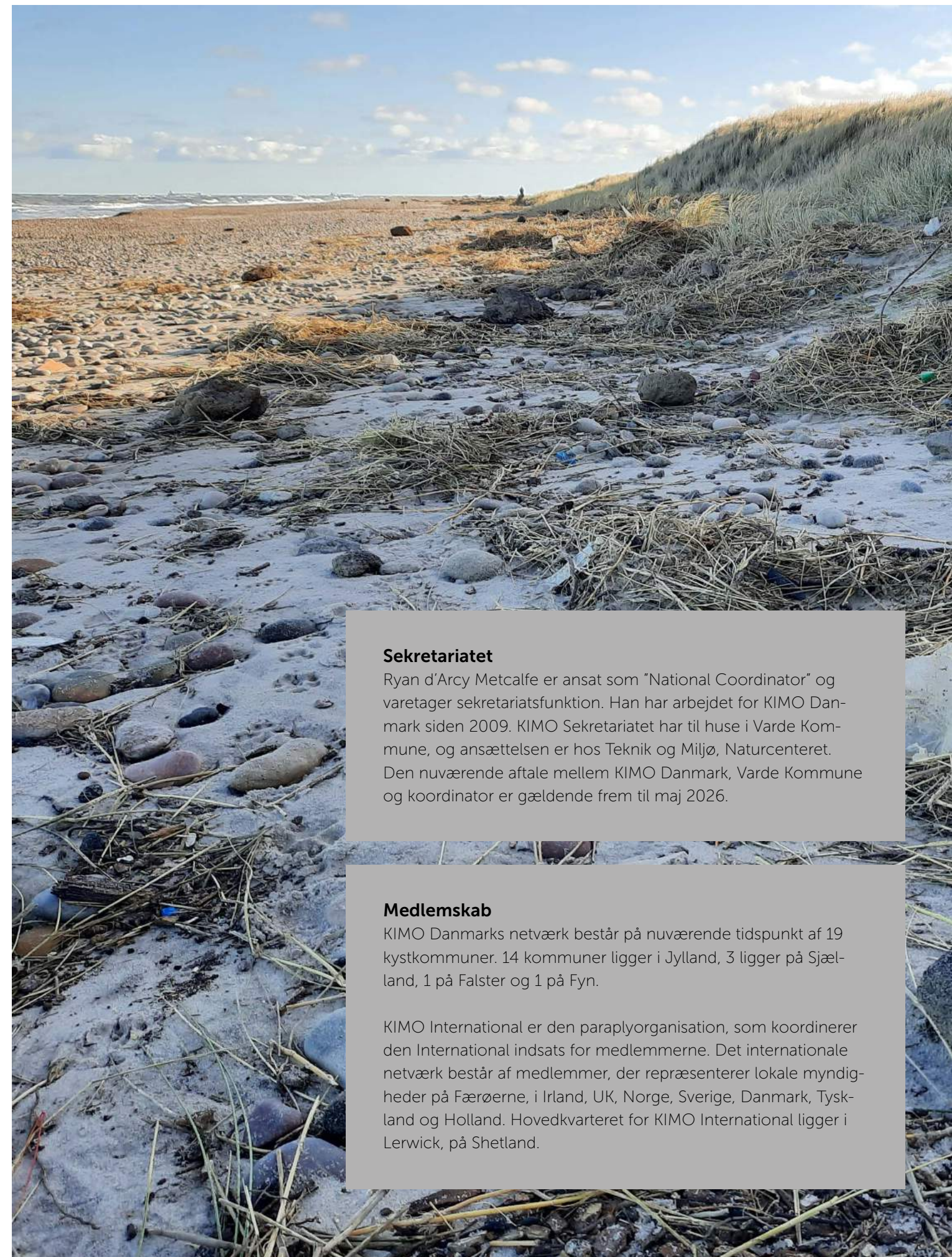
Bestyrelsen godkendte årets kommunikationsstrategi med fokus på forbedring af hjemmesiden og forhøjet informationsniveau, aktiviteter og vækst på LinkedIn. Bestyrelsen drøftede medlemmernes vigtigste mærkesager, som blev indarbejdet i KIMO Danmarks introduktionsbrev til den nye miljøminister.

Varde Kommune var vært for KIMO Danmarks studietur og bestyrelsesmøde den 25.-26. maj. Bestyrelsen besøgte Filsø, og Klaus Bertram Friis, Leder af Naturcenteret, fortalte om naturgenopretningsprojektet og genskabelsen af søen og habitatet. Deltagerne besøgte også Kærgård Klitplantage, hvor Jørgen Fjeldsø Christensen fra Region Syddanmark fortalte om forurening af klit, strand og hav og de vedvarende indsatser for overvågning og oprensning. Ved bestyrelsesmødet forklarede Kaj Svarrer, formand for Fanø Vand, udfordringerne med PFAS i grundvandet på Fanø og den tekniske løsning, som blev brugt til at nedbringe PFAS niveauer til under grænseværdien. Bestyrelsen blev også orienteret om KIMO Danmarks henvendelse til Miljøministeren om PFAS og en manglende samlet risikovurdering.

Den 22. september afholdt KIMO et virtuelt bestyrelsesmøde, hvor Jens Wilhelm Jørgensen fra Strandet Aps i Nørre Vorupør fortalte om virksomhedens formidlingsarbejde for at skabe forståelse for plast i havmiljøet. De har indsamlet midler via crowdfunding og gennemført en undersøgelse af PFAS i vandet og i havskummet. Analyser viste en stor overskridelse af grænseværdien i havskummet, mens tallene lå under grænseværdien under vandoverfladen. Bestyrelsen orienterede om KIMO's deltagelse i et medlemsmøde hos Tænketanken Hav om bundslæbende redskaber og anbefalinger for at mindske skader på havbunden og om et ålegræsprojekt.

Ved årets sidste bestyrelsesmøde den 17. november fik KIMO virtuelt besøg af Martin M. Larsen fra Aarhus Universitet, som fortalte om projekt NewSea. Projektet vil vurdere fordeling og effekter af miljøfarlige stoffer udledt fra forskellige punktkilder langs kystområderne.

Bestyrelsen godkendte emnerne, som skulle drøftes ved et kommende møde med Miljøministeriet. Sekretariatet orienterede om indsatsplanen til Havstrategi II, som var i høring, og KIMO Danmarks forventede høringssvar.

Sekretariatet

Ryan d'Arcy Metcalfe er ansat som "National Coordinator" og varetager sekretariatsfunktion. Han har arbejdet for KIMO Danmark siden 2009. KIMO Sekretariatet har til huse i Varde Kommune, og ansættelsen er hos Teknik og Miljø, Naturcenteret. Den nuværende aftale mellem KIMO Danmark, Varde Kommune og koordinator er gældende frem til maj 2026.

Medlemskab

KIMO Danmarks netværk består på nuværende tidspunkt af 19 kystkommuner. 14 kommuner ligger i Jylland, 3 ligger på Sjælland, 1 på Falster og 1 på Fyn.

KIMO International er den paraplyorganisation, som koordinerer den Internationale indsats for medlemmerne. Det internationale netværk består af medlemmer, der repræsenterer lokale myndigheder på Færøerne, i Irland, UK, Norge, Sverige, Danmark, Tyskland og Holland. Hovedkvarteret for KIMO International ligger i Lerwick, på Shetland.

Opskyllet affald på Skagen Strand efter stormvejr efterår 2023.

Mærkesager

PFAS

Borgere og turistforeninger var bekymrede for PFAS-forurening og badesikkerhed, f.eks. ved surfing, børn der leger i indsøer og kontakt med forurenede havskum. Thisted Kommune var i dialog med Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) og Miljøstyrelsen (MST) om risikoen for surferes eksponering for PFAS-stoffer i badevand og i havskum. Miljøstyrelsen fortalte, at der pt. ikke var forskning nok til at danne grundlag for en vurdering, men at de arbejdede på en risikovurdering af PFAS-stoffer og badevandsaktiviteter.

I samarbejde med eksperter fra medlemskommunerne har KIMO Danmark udarbejdet et brev og i april rettet henvendelse til Miljøministeren om den manglende samlede risikovurdering. Vi ønskede en afklaring af problematikken, så kommunerne havde noget at forholde sig til. KIMO modtog svar fra Miljøministeren i maj. Svarbrevet konkluderer, at de arbejder på en generel risikovurdering for eksponering for PFAS, når man bader. Miljøministeriet vil udarbejde ens retningslinjer.

Kommunerne havde også ønsket at få klarhed om grænsen mellem statens ansvar og det kommunale ansvar. Udmeldingen fra Miljøministeriet tyder på, at staten ikke vil påtage sig noget ansvar. KIMO holder et møde med Miljøministeriet i 2024, ligesom vi løbende følger op på status og følger arbejdet med en PFAS-handleplan og igangsættelse af en PFAS-videnstaskforce.

KIMO International tilsluttede sig en kampagne, 'Ban PFAS Manifesto', ledet af CHEM Trust, som opfordrer til en begrænsning af PFAS på stats-/EU-niveau. Det giver god synlighed og forstærker vores stemme, når vi samarbejder med ligesindede organisationer. KIMO medlemskommunerne deltog i en workshop om PFAS på KIMO International konferencen i Falkenberg, Sverige. Resultatet blev dannelse af en international arbejdsgruppe.

KIMO's formand Preben Friis Hauge. Udflugt til fisketrappe i Falkenberg, Sverige.

Miljøfremmede stoffer og Spildevandsrensning

I 2021 konkluderede KIMO konferencen, Miljøtilstanden i de Indre Farvande, at spildevand kan renses bedre, end det sker i dag, men det kræver nationale krav til anlæg over en vis størrelse. Miljøstyrelsen foretog en kortlægning af renseteknologier og strategier for miljøfarlige stoffer i 2021. KIMO Danmark følger op på strategien og EU's nye byspildevandsdirektiv.

KIMO har også gjort Miljøstyrelsen opmærksom på, at det frustrerede kommunerne, at dele af vejledning om udledning af miljøfarlige forurenede stoffer til vandmiljøet blev suspenderet i begyndelsen af året. Det resulterede i en ophobning af Miljøgodkendelser, som ikke kunne afsluttes. KIMO efterlyste en afklaring af, hvordan kommunerne skulle håndtere reglerne, hvor grænseværdierne allerede var overskredet. Miljøstyrelsen udgav en ny vejledning om udledning af miljøfarlige stoffer i oktober 2023 med afklaring på deres hjemmeside:

<https://mst.dk/nyheder/2023/oktober/ny-vejledning-om-udledning-af-miljoefarlige-stoffer>

Havmiljøets tilstand og næringsstoffer

Det danske havmiljøes dårlige tilstand og kvælstofproblematikken fylder meget. Kommunerne ønsker bedre adgang til værktøjer. Kystvandråd giver gode erfaringer og samler ekspertanbefalinger. KIMO bakker op om udvikling på området og anbefalede, at Miljøministeren prioriterer lavbudsprojekter i sine overvejelser for kommende vandplaner.

KIMO Danmark deltog i drøftelser med Tænk tanken Hav om anbefalinger til deres rapport: "Reduktion af næringsstoftilførsel i danske farvande".

Skibsvrag

Det bekymrer KIMO-kommunerne, at de kan stå magtesløse, når der opstår skibsvrag ud for deres kyster, hvor kommunerne står for omkostningerne til at fjerne vraget.

Ansvarsområdet mellem hav og kyst – dvs. ansvarsfordelingen mellem staten og kommunen – er udefineret. KIMO anmodede Miljøministeren om, at der laves en ordning, som tilknyttes puljen til fjernelse af olie og paraffin, hvor kommuner hurtigt og effektivt kan igangsætte oprydning og få udgifterne til oprydning og bortskaffelse refunderet af staten.

Paraffinforurening

Den danske stat tilbagebetalte kystkommunerne over 10 mio. kr. til oprydning af paraffinforureninger på kysterne mellem 2010 og 2020. Et krav om bortskaffelse af vand og paraffinlignende stoffer fra forvask til et modtageanlæg trådte endelig i kraft i januar 2021. Det var resultat af flere års samarbejde og vedvarende lobbyarbejde nationalt og internationalt i KIMO-netværket.

KIMO Danmark overvåger situationen på vores kyster for at konstatere, om lovændringen virker og nedsætter forureningshændelserne. Derfor kan vi med glæde berette, at Danmarks kyster ikke har modtaget betydelige mængder af paraffin siden lovændringen. Miljøstyrelsen oplyste, at ingen kystkommuner har søgt om refusion for oprydning af paraffin i 2021, 2022 eller i 2023.

KIMO følger udviklingen og forsøger at indhente informationer, om der sker paraffinforurening på kysterne i andre europæiske lande.

Sortering af opskyllet affald fra Skagen nordstrand - hundrevis af vatpinde.

Tabte Containere ved Jammerbugt

Natten til 22. december 2023 tabte Mærsk's fragtskib Mayview Maersk 46 containere i Skagerrak. Nogle få containere bristede, og godset skyllede op og forurenede kysten fra Jammerbugt op til Skagen. Der har heldigvis været hurtig respons og oprydning ved hjælp af frivillige, kommunerne og entreprenører. KIMO drøftede sagen med repræsentanter fra Jammerbugt, Hjørring og Frederikshavn kommuner, som blev ramt af opskyllet gods fra containerne. Deres erfaringer bliver sendt videre til Miljøministeren.

KIMO har i årevis anmodet internationale organisationer om at stramme op på krav til containerskibe. Efter at have rejst vigtigheden af dette spørgsmål med europæiske repræsentanter, trådte nye internationale regler endelig i kraft i juli 2016 for at sikre, at korrekt vægt er tydeligt registreret på skibsmanifeste. Det fortsatte tab af containere til søs viser, at der stadig skal gøres mere.

Høring af Indsatsplan til Havstrategi II og Beskyttede Havstrategiområder

Der er mange gode tiltag i indsatsplanen til Havstrategi II. KIMO har i mange år arbejdet for stramninger på flere af områderne, f.eks. skrappe regler for klappning af havbundsmaterialer, indsatser mod marint affald såsom tabte fiskeredskaber, mikroplast, PFAS (kemikalier) og kystnære forureninger.

Der er stadig et utidssvarende havmiljøberedskab til at bekæmpe akutte forureningshændelser. I KIMO's høringssvar i december 2023 har vi blandt andet noteret, at et trawlforbud i de indre farvande bør fastholdes og indføres som en konkret indsats. Især når der etableres naturnationalparker. Kommunerne bør inddrages som medspillere i arbejdet omkring marine naturnationalparker, deres sekretariater og omkring etablering af stenrev. KIMO ønskede endvidere, at strategien for marin naturgenopretning skulle være en offentlig proces med muligheder for konsultation og samarbejde.

Konferenceplanlægning

Vi nedsatte en arbejdsgruppe i 2023 og begyndte at arbejde på vores næste KIMO havmiljøkonference, som afholdes i 2024. KIMO's seneste konference om Miljøtilstanden i de Indre Farvande blev afholdt i 2021. Konferencen i 2024 skal bygge videre på denne og samle viden og eksempler på indsatser, som kystkommunerne kan bruge for at forbedre havmiljøtilstanden lokalt. Konferencen afholdes i Aalborg i løbet af efteråret 2024.

Aalborg Kommune og KIMO Danmark stiller en underskudsgaranti, og evt. overskud går til et genopretningsprojekt i Limfjorden.

Resultater fra konferencen i 2021 og nyt om havmiljøkonferencen i 2024 findes her: www.havkonferencen.dk

Kanyler fra containerspild ved Jammerbugt. Foto: Signe Simonsen, Race for Oceans.

Samarbejde med andre organisationer

OSPAR

KIMO Danmark deltog som observatør og repræsentant for KIMO International på tre møder i OSPARs internationale ekspertgruppe om marint affald (ICG-ML) i 2023. Sekretariatet modtager tilskud fra OSPAR for at skrive referatet fra møderne.

KIMO International og KIMO Danmark er samarbejdspartner og deltager i tre arbejdsgrupper tilknyttet OSPARs 10-års handlingsplan om indsatser til reduktion af marint affald i det nordøstlige Atlanterhav:

1. fiskerirelateret marint affald
2. affald der stammer fra land og floderne
3. kommunale indsatser mod marint affald.

Tænketanken Hav

KIMO Danmark er medlem af Tænketanken Hav. KIMO Sekretariatet deltog i et medlemsmøde i Tænketanken Hav den 29. august i København. På mødet præsenterede Tænketanken Hav et udkast til anbefalinger vedr. "Reduktion af miljøpåvirkninger fra erhvervsfiskeri med bundslæbende fiskeredskaber". Tænketanken Hav havde samlet interessenter, blandt andet fiskerierhverv og naturorganisationer. Formålet var at modtage kommentarer og præciseringer til rapporten og at drøfte anbefalinger, som kan understøtte en udvikling mod mindre miljøpåvirkning af havbunden. Sekretariatet havde stor ros til Tænketanken Hav for deres faglighed og evne til at samle interessenter i en dialog om emnet, for at udarbejde en faktabaseret rapport og for deres forsøg på at nå frem til fælles anbefalinger. Rapporten skulle informere politikere og påvirke den nationale debat.

Tænketanken Hav er indgået i et initiativ om en national ålegræsday den 8. juni 2024. Det skal kædes sammen med Frank Erichsens, "Bonderøvens", TV-program "Giv Os Naturen Tilbage". Formålet i den pågældende udsendelse er at oplyse om tilstanden i det danske havmiljø, og om hvordan almindelige danskere og ansatte i virksomheder, organisationer mv. kan gøre en forskel gennem udplantning af ålegræs. KIMO støtter op om initiativet. Sekretariatet har tilbudt at hjælpe med at skaffe kontakter og med evt. formidling.

Inden årsskiftet modtog KIMO Danmark udkast til rapporten "Reduktion af næringsstoftilførsel i danske farvande" til kommentering. KIMO arbejder videre med emnet i 2024 og vil vurdere, om vi kan tilslutte os rapportens anbefalinger.

Møde om marint affald i OSPARs ekspertgruppe.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen inviterede KIMO Danmark til formøde som forberedelse til Danmarks deltagelse i møder i Den Internationale Søfartsorganisation (IMO). På mødet blev dagsordenen gennemgået, og deltagende organisationer kunne komme med bemærkninger og anbefalinger til Søfartsstyrelsen. Mødet blev afholdt den 13. marts. KIMO Danmark deltog virtuelt.

Ocean Plastic Forum

KIMO Danmark er medlem af Ocean Plastic Forum. KIMOs koordinator deltog i et medlemsmøde og networking-event den 5. december. Der var flere interessante oplæg, som gav et øjebliksbillede fra FN-forhandlingerne om:

- En international plasttraktat ved Det Europæiske Miljøagentur.
- Den største havplastindsamling i historien ved The Ocean Cleanup.
- Kommende finansierings- og investeringsmuligheder inden for havplast ved Innovayt.

Sekretariatet havde også et godt dialogmøde med Phidan Engineering om indsamling af plast og tang.

KIMO deltager i Havets dag på Kattegatcenteret.

Møde i bestyrelsen for KIMO International hos Vordingborg Kommune.

Begivenheder

Havets Dag

Havsamarbejdet i Østjylland er opstået mellem Norddjurs, Syddjurs, Samsø, Aarhus, Odder, Horsens og Hedensted Kommuner. KIMO Danmark blev inviteret til at deltage på Havets Dag hos Kattegatcenteret i Grenå den 25. oktober. Det var Norddjurs Kommune, som stod for dagen og samlede organisationerne. Det gav også mulighed for at træffe Torben Tran Ankjærø, biolog i Aarhus kommune, der er ansat som havmiljøkoordinator for samarbejdet. KIMO glæder sig til flere diskussioner med organisationen. Kommunerne i samarbejdet har hver især fejret Havets Dag i deres respektive kommuner.

KIMO International bestyrelsesmøde i Vordingborg Kommune

Det internationale bestyrelsesmøde i KIMO International blev afholdt i Vordingborg Kommune i 2023. Det var et produktivt møde, hvor der også var udflugt til Møns Klint. Vordingborg Kommune ydede fantastisk koordinering af det praktiske og service, som de internationale gæster satte stor pris på.

Koordinator Ryan Metcalfe præsenterer information om PFAS ved KIMO's årsmøde.

KIMO International årsmøde og konference

KIMO International afholdt organisationens årlig konference og årsmøde i Falkenberg, Sverige, den 5.-7. oktober 2023. 11 bestyrelsesmedlemmer fra KIMO Danmark deltog.

KIMO Danmarks bestyrelse opstillede Preben Friis-Hauge, udvalgsformand i Varde Kommune og præsident af KIMO International, som kandidat til posten som Vice President for KIMO International. Trish Robertson fra UK blev valgt som den nye "President for KIMO International" og Preben blev valgt til posten som "Vice President". Det betyder, at Preben overtager præsidentposten fra oktober 2025.

Præsentationerne fra konferencen handlede om svensk forskning og teknik. Det svenske agentur for marint og vand fortalte, at 6 mio. svenske kroner blev afsat til det svenske vandråd til tiltag, der kan skabe bedre vandmiljø og bedre opstrøms passage for fisk. Et forsøg i et kommunalt rensningsanlæg med ny rensningsteknologi fjernede 99% af mikroplast.

KIMO International sekretariatet fortalte om gode resultater på forskellige områder og om organisationens gennemslagskraft. KIMO påvirker den internationale dagsorden for eksempel i kampen om at forhindre tabte containere, at stoppe PFAS og paraffinforurening og at begrænse marint affald. Præsident Jerry Alström fortalte, at myndighederne og andre organisationer betragter KIMO som en respekteret samarbejdspartner.

Deltagelse på konferencen Blue Mission BANOS – Mission Area Event i Göteborg Sverige

Sekretariatet for KIMO Danmark deltog på konferencen "Blue Mission" i Göteborg, 14.-16. november 2023. Konferencen havde fokus på at fremme den blå omstilling med en mere bæredygtig blå økonomi. Sekretariatet formidlede information om projekt "Power Bio", samlede ny viden fra præsentationerne og skabte nye kontakter.

www.bluemissionbanos.eu/deliverable-1-2

Ny skiltning ved Skagen Strand for at gøre opmærksom på forsøgsområde til overvågning af opskyllet affald.

Præsentationer

Arctic Plastic Summit i Reykjavik, Island

KIMO Danmark blev inviteret til at hold et oplæg om KIMO's arbejde for forebyggelse af netafskær ved "Arctic Plastic Summit" på Island den 22. – 23. november. Deltagelsen var på vegne af KIMO International, og derfor blev rejseudgifterne dækket af KIMO International.

www.arcticplastics.is

eMSP – København

KIMO Danmark og KIMO Holland holdt et oplæg ved et partnermøde i projektet eMSP i København den 10. maj. Projektet omhandlede marin planlægning på tværs af grænser. Vi fortalte om KIMO og kommunernes perspektiv under emnet: Hvad kan man gøre for at styrke styringsrammer i Østersøen og i Nordsøen?

www.emspproject.eu

Projektarbejde

Danmarks nationale overvågningsprogram

KIMO Danmark og Aarhus Universitet vandt udbuddet om overvågning af marint affald på referencestrande i Danmark. Det er en fortsættelse af den seneste treårige kontrakt med Miljøstyrelsen, som nu er forlænget frem til 2026. KIMO overvåger to vestjyske strande, Skagen og

Nymindegab, og en på kysten ved Limfjorden, øst for Aalborg. Alt affald opsamlet over en 100 meter strækning bliver sorteret, kategoriseret og indberettet til OSPAR og Miljøstyrelsen. Den nye kontrakt udvider omfanget af overvågning til 4 gange om året.

KIMO Danmark og Miljøstyrelsen har i samarbejde med medlemskommunerne fremstillet ny skiltning til strandene. Miljøstyrelsen optog en video i forbindelse med opsamling og optælling og har udarbejdet kampagnen "Lad skraldet ligge", som fortæller om overvågningsprogrammet.

Information fra Miljøstyrelsen om overvågningsprogrammet og en ny PR-video findes her:

<https://mst.dk/nyheder/2023/januar/lad-skraldet-ligge>

KIMO Danmark har bidraget til denne statusrapport om overvågningsprogrammet i 2023:

www.researchgate.net/publication/377149286_Monitoring_of_beach_litter_in_Denmark_2023_-_Amounts_composition_and_trends_In_Danish

Rapport om forurening fra festartikler

KIMO Danmark undersøgte omfanget af forurening fra festartikler, såsom balloner og konfetti, i Østersøområdet. Projektet blev betalt af HELCOM, der overvåger samarbejdet om beskyttelse af Østersøen. Undersøgelsen kiggede nærmere på regulering på området i flere lande. KIMO udarbejdede en rapport med anbefalinger til, hvordan medlemslandene kan arbejde for at nedbringe forurening fra festartikler. KIMO Danmark præsenterede rapporten for HELCOM ved deres internationale møde i april, og den blev godt modtaget.

KIMO International udarbejdede en social medie-kampagne, som medlemslandene kunne bruge for at gøre opmærksom på alternativer til brug af balloner og plastik-konfetti. "#celebratebetter"

Rapporten og Kampagnen findes på HELCOMs hjemmeside her:

www.helcom.fi/action-areas/marine-litter-and-noise/marine-litter/celebrate-better-campaign

Sikker skibsfart og bæredygtige havne-projekt

KIMO Danmark var blandt partnerne i et projekt, som samlede interesseorganisationer i et netværk, som drøftede sikker skibsfart og bæredygtige havne, for at skabe mere balance og beskyttelse af de økologiske og økonomiske interesser i Vadehavsområdet.

Projektets afsluttende konference blev afholdt i Bremen den 19. april.

Projektgruppen præsenterede resultaterne af projektet:

- Udvikling af det fælles dokument: "Sustainable Shipping and Ports Initiative for a well-protected Waddensea (SustSPI)". 45 organisationer og institutioner underskrev det fælles dokument ved en konference i Wilhelmshaven.
- Identifikation og udførelse af tre grupper som arbejdede videre med:
 1. Lysstyring i Vadehavshavne
 2. Tilgængelighed ved havnene
 3. Navigationssikkerhed
- Der er indledt dialog mellem repræsentanter for miljø-ngo'er, havne ved Vadehavet og skibsfartssektoren.

www.waddenseaports.com/wp-content/uploads/2023/01/SustSPI_signed.pdf

Koordinatorer fra KIMO Danmark og KIMO Holland deltog i eMSP projektmøde i København.

Nye skilte til Kystlotteriet, lanceret af Power Bio.

Kystlotteriet

Der var tilbagegang i antal deltagere i Kystlotteriet i 2023. Det skyldes formodentlig, at der skal være mere opmærksomhed på skiltning og de elektroniske lodsedler, som blev indført i 2021/2022.

Fem medlemskommuner deltog i Kystlotteriet i 2023: Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Thisted og Varde.

Sekretariatet indhentede og uddelte sponsorpræmier fra: Feriecenter Slettestrand, Landal GreenParks, Musikhuset Esbjerg, Skagen Bamsemuseum, Skiveren Camping, Tambours Have og Varde Miniby.

www.kystlotteriet.dk

Power Bio

I 2023 blev Interregprojektet "Power Bio" lanceret. KIMO Danmark er samarbejdspartner. Målet med Power Bio er at anvende restbiomasse cirkulært for eksempel ved energiproduktion fra biogas og pyrolyse og/eller produktion af forskellige højværdiprodukter. Samtidig skal indsamlingen fremme biodiversitet og borgernes brug af naturområder.

KIMO Danmark er tovholder for gruppen, som arbejder med metoder til indsamling og genanvendelse af tang og andet biologisk opskyl.

Kommunerne, som er med i Power Bio, skal i gang med forslag til forsøgsprojekter om opsamling og håndtering af biologisk materiale som tang og ålegræs. Der er afholdt indledende møder om mulige testforsøg.

KIMO Danmark står også for koordinering af et kommunalt ERFA-netværk om anvendelse af biologisk opskyl.

www.gate21.dk/cirkulaer-omstilling/power-bio-oeger-udbuddet-til-groen-energiproduktion-og-hoejvaerdiprodukter

TREASURE

TREASURE-projektet har til formål at reducere forurening af havet ved at forhindre udstrømning af plastaffald fra åer og floder til Nordsøen. Det sker ved at forbedre forvaltning, politik og dataindsamling og ved at indføre tiltag med fokus på fjernelse og forebyggelse af affald. KIMO Danmark og Lemvig Vand og Spildevand udfører demonstrationsprojekter i henholdsvis Varde Kommune og Lemvig Kommune. Det videnskabeligt støttede samarbejde vil føre til et renere havmiljø.

Projektet blev lanceret ved et opstartsmøde i efteråret 2023. KIMO har overladt koordineringsopgaven til Lemvig Vand, men står for at udføre projektet i Varde Kommunes vandopland.

www.interregnorthsea.eu/treasure

Nye projekter i 2023

Tabt fiskegrej i Østersøen

KIMO har fået opgaven om at samle information om tabt fiskegrej i Østersøområdet og dokumentere bedste praksis og teknologi, som kan forhindre tab fra udtjent udstyr og rekreativt fiskeri. KIMO skal endvidere undersøge bedste praksis for mærkning af fiskeredskaber og reducere mængden af tabte fiskenet fra fiskerierhvervet. Projektet løber fra januar 2024 til februar 2025.

Følgegruppe – Projekt New Sea

NewSea er et 3-årigt projekt finansieret af Veluxfonden med Aarhus Universitet (AU) og Teknologirådet (TR) som partnere. Projektet har til formål at udvikle et nyt koncept for integreret miljøvurdering af forureningskilder i havet ved at kombinere de nyeste metoder indenfor kemiske målinger af miljøfarlige stoffer, bestemmelse af giftigheden af stofferne for det marine liv, og modellering af spredning og akkumulering af stofferne i havmiljøet. Projektet vil vurdere fordeling og effekter af miljøfarlige stoffer udledt fra forskellige punktkilder langs vores kystområder. KIMO Danmark deltager i projektets rådgivende udvalg (advisory board).

www.projects.au.dk/newsea

Kommunikation og markedsføring - LinkedIn

KIMO Danmarks sekretariat arbejdede videre med markedsføring, intern og ekstern kommunikation. Den danske del af KIMO's hjemmeside blev forbedret. Tankegang udarbejdede en strategi for udvikling af KIMO Danmarks sociale medie-profil på LinkedIn. Ved brug af strategien var det muligt at øge aktiviteten med mere effektive opslag. Via en målrettet indsats og direkte invitationer er antallet af følgere vokset fra 50 i januar 2023 til over 600 i slutningen af december.

Tankegang og KIMO Danmark samarbejdede om to artikler til bladet Teknik og Miljø. Artiklen "Fælles indsats for det forsømt havmiljø" blev trykt i juni 2023, og "Kystkommuner sætter ind mod PFAS i havmiljøet" udkom i bladet i oktober 2023.

Sekretariatet etablerede en vidensbank for KIMO-medlemskommuner, som indeholder blandt andet faglige informationer om KIMO's mærkesager, organisationens indsatsområder og aktiviteter, mødedokumenter og styringsdokumenter.

KIMO kontakter i medlemskommunerne

Jørgen Ahlquist (S)

jahl@esbjergkommune.dk

Søren Hjortsø (Kontorchef)

sohk@esbjerg.dk

**Esbjerg
Kommune**

**Fanø
Kommune**

Erik Nørreby (V)

en@fanoe.dk

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

**Steen Heftholm
(Chefkonsulent)**

sthe@frederikshavn.dk

Chelina Bagger (A)

chelina.bagger@hjoerring.dk

**Thomas Lomholt
(Specialkonsulent)**

thomas.lomholt@hjoerring.dk

Hjørring Kommune

Annemette S. Johnsen (F)

byasj@guldborgsund.dk

**Jakob Lysholdt
(Leder af Miljø)**

jls@guldborgsund.dk

GULDBORGSUND

Claus Rom (V)

cro@jammerbugt.dk

**Niels Erik Vedel
(Afdelingsleder)**

nev@jammerbugt.dk

**JAMMERBUGT
KOMMUNE**

**Ole Tyrsted
Jørgensen (F)**

oltj@nyborg.dk

Mogens Michael Møller (Fagchef)

mmm@nyborg.dk

**Nyborg
KOMMUNE**

Preben Friis-Hauge (V)

prfh@varde.dk

**Klaus Bertram Friis
(Leder Naturcenter)**

klbf@varde.dk

**Varde
Kommune**

Karsten Filsø (F)

karsten.filsoe@holstebro.dk

Anders Debel (Direktør)

anders.debel@holstebro.dk

**HOLSTEBRO
KOMMUNE**

Niels Rolkskov (Ø)

niels.rolskov@koege.dk

Carsten Christiansen (Teamleader)

carsten.christiansen@koege.dk

KØGE KOMMUNE

Niels Rasmussen (F)

niels.rasmussen@byr.rksk.dk

Ivan Thesbjerg (Afdelingsleder)

ivan.thesbjerg@rksk.dk

**Ringkøbing-Skjern
Kommune**

Daniel Irvold (K)

dirvold@vordingborg.dk

Beth S. Lundholm (Vandløbsmedarbejder)

betlu@vordingborg.dk

**VORDINGBORG
KOMMUNE**

Lemvig Kommune

Steffen Damsgaard (V)

steffen.husted.damsgaard@lemvig.dk

Morten Corneliusen (Natur- og Miljøchef)

morten.corneliusen@lemvig.dk

Aleksander Myrhøj (F)

alekmy@norddjurs.dk

Søren Kepp Knudsen (Miljømedarbejder)

skk@norddjurs.dk

Jørgen Grüner (F)

jogru@slagelse.dk

**Flemming Kortsen
(Centerchef)**

flkor@slagelse.dk

**SLAGELSE
KOMMUNE**

Anna Aaen (Ø)

anna.aaen@aalborg.dk

Daniel Borup Jakobsen (V)

dj-byraad@aalborg.dk

Lars Nørgaard Bach (Leder, Limfjordsråd)

lars.bach@aalborg.dk

**Aalborg
Kommune**

Om KIMO, Kommunernes Internationale Miljøorganisation

KIMO er en international miljøorganisation for lokale myndigheder. KIMO repræsenterer medlemskommuner i interesseområdet, der er Nordsøen, Det Irske Hav, dele af Nordatlanten og Østersøen. KIMO blev stiftet i Esbjerg i 1990 af et internationalt netværk af fire kommuner. I dag tæller netværket i KIMO International over 80 medlemskommuner. Organisationen har medlemmer i en række lande, der inkluderer Storbritannien, Sverige, Norge, Danmark, Holland, Irland og associerede medlemmer i Tyskland, Færøerne og Litauen. Der er nationale netværk i flere lande. KIMO International afholder to årlige bestyrelsesmøder og en årlig international generalforsamling og konference i et af de nationale netværk. Årskonferencen afholdes om efteråret.

KIMO Danmark har i dag 19 danske kommuner som medlem.

Som medlemmer af KIMO har vi mange fælles interesseområder. Fiskeri, landbrug, turisme og fritidsaktiviteter er blot nogle af de vitale interesseområder for kystkommunerne. Vi er afhængige af disse, og de er tæt forbundet med kravet om et rent havmiljø.

KIMOs indflydelse gør sig gældende ved, at vi taler med alle kommunernes stemmer, når der skal fremføres en sag for en enkelt eller flere kommuner, der uforskyldt står med et miljømæssigt problem.

Organisationen har et bredt internationalt og nationalt netværk og samarbejder blandt andet med NGO'er, nationale og internationale myndigheder, akvarier, museer og forskningsinstitutioner.

Preben Friis-Hauge (Varde Kommune)

Formand for KIMO Danmark
Email: prfh@varde.dk
Mobil: 6021 4544

Jørgen Grüner (Slagelse Kommune)

Næstformand for KIMO Danmark
Email: jogru@varde.dk
Mobil: 2392 4776

Ryan Metcalfe, Koordinator for KIMO i Danmark

Sekretariat for KIMO Danmark
Varde Kommune, Bytoften 2, 6800 Varde
Telefon: 7994 7465
Mobil: 3036 0642

Email: kimodanmark@varde.dk og rydm@varde.dk
Web: www.kimointernational.org/Denmark.aspx
LinkedIn: www.linkedin.com/company/kimo-denmark/
X: @KimoDenmark

